

MINISTRI MÄÄRUS

Tallinn

Kultuuriministeeriumi teadus- ja arendustegevuse programmist „Eesti kultuuri teadus-ja arendusprogramm 2023-2026“ toetuse taotlemise ja kasutamise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Määrusega kehtestatakse kultuurivaldkonna teadus- ja arendustegevuse programmi (edaspidi *TA-programmi*) juhtimise, TA-programmist toetuse taotlemise, taotleja ja taotluse hindamise ning toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord.

(2) TA-programmi abil viiakse ellu „Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021-2035“ viienda fookusvaldkonna „Elujõuline Eesti ühiskond, keel ja kultuuriruum“, „Kultuuri arengukava 2021-2030“ ning tulemusvaldkonna „Kultuur ja sport“ programmi „Kultuuriprogramm“ eesmärgid.

(3) Määruses reguleerimata küsimustele kohaldatakse haldusmenetluse seadust ja muid asjakohaseid õigusakte.

(4) Määruse rakendamise eest vastutab Sihtasutus Eesti Teadusagentuur (edaspidi *ETAG* või *toetuse andja*).

(5) Määrust ei kohaldata Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023) (edaspidi *VTA määrus*), artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.

§ 2. Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) teadus- ja arendustegevus (edaspidi ka *TA-tegevus*) on uudne, loominguline, ettemääratud tulemusega, süstemaatiline ning ülekantav ja/või korratav uurimis- ja arendustöö, mille eesmärk on saada uusi teadmisi ja leida teadmistele uusi rakendusalasid ning mis jaguneb alusuuringuteks, rakendusuuringuteks ja eksperimentaalarenduseks;
- 2) eesti kultuuri alane teadus- ja arendustegevus on TA-tegevus, mis tegeleb eesti kultuuri kui uurimisobjektiga;
- 3) alusuuring on teoreetiline või katsetel rajanev uurimistöö uute teadmiste saamiseks nähtuste ja faktide põhialuste kohta, seadmata eesmärgiks saadud teadmiste rakendamist praktikas;
- 4) rakendusuuring on uurimistöö uute teadmiste saamiseks otsese eesmärgiga rakendada saadud teadmisi praktikas;

- 5) eksperimentaalarendus on süstemaatiline tegevus, mis põhineb uurimistegevuse tulemusena saadud teadmistel ja praktilistel kogemustel ning loob uut teadmist eesmärgiga valmistada uusi tooteid, võtta kasutusele uusi protsesse või täiustada olemasolevaid tooteid või protsesse;
- 6) projekt on kindlaksmääratud eesmärgi, oodatava tulemuse, eelarve ja ajakavaga omavahel seotud ja taotluse esitamise ajal ellu viimata tegevuste kogum, millega kaasnevate kulude hüvitamiseks toetust taotletakse või kasutatakse;
- 7) monograafia on teemat süvitsi käsitlev igakülgne, terviklik ja mahukas teaduslik uurimus ja selle terviklik väljaanne;
- 8) taotleja on § 6 lõikes 1 nimetatud asutus või juriidiline isik;
- 9) partner on § 6 lõike 2 nimetatud asutus või juriidiline isik;
- 10) koostöösutus on § 6 lõikes 3 nimetatud asutus või juriidiline isik;
- 11) toetuse saaja on taotleja, kelle taotlus on rahuldatud;
- 12) jätkutaotlus on käimasoleva vähemalt kaheaastase projekti jätkamiseks esitatud taotlus eelseisvaks perioodiks;
- 13) vastutav täitja on doktorikraadi, mis on omandatud hiljemalt projekti tegevuste elluviimise perioodi alguseks, või sellele vastava kvalifikatsiooniga teadus- ja arendustöötaja, kellel on projekti tegevuste elluviimise perioodil kehtiv vähemalt 0,5 koormusega tööleping toetuse saajaga, töö asukohaga Eestis. Isik, kes on viimase kolme aasta jooksul olnud vastutav täitja kultuuri ja loomevaldkondades loovuurimuse või TA-programmist rahastatud projektis, mille lõpparuanne või selle osa on jäetud kinnitamata, ei tohi olla vastutava täitja rollis. Üks isik saab vastutava täitjana samaaegselt osaleda ühes TA-programmist rahastatud projektis;
- 14) põhitäitja on doktorikraadi, mis on omandatud hiljemalt projekti tegevuste elluviimise perioodi alguseks, või sellele vastava kvalifikatsiooniga teadus- ja arendustöötaja, kes panustab projekti eesmärkide saavutamisse ja kellel on toetuse saaja või partneriga projekti elluviimise perioodil töölepinguline suhe;
- 15) täitja on isik, kes panustab projekti eesmärkide saavutamisse ja kellel on projekti tegevuste elluviimise perioodil toetuse saaja, partneri või koostöösutusega lepinguline suhe või kes on toetuse saaja, partneri või koostöösutuse üliõpilane ning ei ole projekti tegevuste perioodil akadeemilisel puhkusel.

§ 3. TA-programmi juhtimine

- (1) TA-programmi juhib programmi nõukoda, mille koosseisu ja töökorra kehtestab ETAG.
- (2) Programmi nõukoda juhib programmi lähtudes § 4 lõikes 1 kirjeldatud toetuse andmise eesmärkidest.
- (3) Programmi nõukoja liikmeteks on kaks Kultuuriministeeriumi esindajat, üks Haridus- ja Teadusministeeriumi esindaja, üks ETAG-i esindaja ja kolm doktorikraadiga valdkondlikku eksperti. Programmi nõukoja koosseis kooskõlastatakse enne kinnitamist ja taotlusvooru avamist Kultuuriministeeriumiga.
- (4) Programmi nõukoja ülesanded on:
 - 1) koordineerida TA- programmi tegevusi;
 - 2) kinnitada TA-programmi prioriteetsed uurimissuunad igaks taotlusvooruks alates 2024. aastast;
 - 3) kinnitada Kultuuriministeeriumi koostatud TA-programmi iga-aastane tegevuskava, mis sisaldab uurimissuundi või -teemasid, vajaduse korral ka täpsemaid uurimisküsimusi, tegevuste ajakava ja eelarvet;

- 4) kinnitada enne taotlusvooru avamist § 5 lõikes 1 nimetatud tegevused, milleks võib toetust taotleda ja § 11 lõikes 1 nimetatud fikseeritud toetuse summad ning projekti elluviimise perioodid. Programmi nõukoda võib teha valiku § 5 lõikes 1 nimetatud tegevustest ja § 11 lõikes 1 nimetatud fikseeritud toetuse summadest või jätta konkreetsel aastal need kinnitamata. Kinnitamata jätmisel taotlusvooru ei avata;
- 5) hinnata programmi elluviimise tulemuslikkust ning anda toetuse saajatele, ETAGile ja Kultuuriministeeriumile soovitusi edasisteks tegevusteks;
- 6) osaleda hindamiskomisjoni töös;
- 7) hinnata projektide lõpp- ja vahearuandeid.

§ 4. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on:

- 1) tõsta kultuurivaldkonna asutuste teadus- ja arendustegevuse võimekust uuringute läbiviimisel;
- 2) tõhustada interdistsiplinaarse teadus- ja arendustegevuse koostööd teadus- ja arendusasutuste, ettevõtete ja teiste organisatsioonide vahel;
- 3) luua projektide kaudu uusi teadmisi, monograafiaid, loome- ja uurimismeetodeid või -tehnikaid ning panustada seeläbi uurimisvaldkondade ning kultuuri ja seeläbi ka ühiskonna arengusse.
- 4) edendada või algetada eesti kultuuri seisukohalt prioriteetsete teemade uurimist. Prioriteetne on uurimisteema, mis vastab voores väljakuulutamisel sõnastatud prioriteetsetele teemadele, on seni vähe- või alauuritud, mille uurimiseks on vajalik teadlaste ja uurimisrühmade järelkasvu luua või suurendada; mille uurimistööde puudumine takistab akadeemilise õppetöö läbiviimist ja/või valdkonna arengut;
- 5) luua uusi ja tõhustada seniseid koostöömudeleid teadus- ja arendusasutuste ja koostöösutuste vahel;
- 6) parandada teadmussiirde mahtu ja mitmekesisust.

(2) Toetuse kasutamise tulemusena:

- 1) viiakse läbi teadus- ja arendustegevuse määratlusele vastav uurimisprojekt, mille raames luuakse uusi ja uuenduslikke teadmisi kultuurivaldkonnas;
- 2) algatatakse seni väheuuritud, kuid valdkonna arengu seisukohalt oluliste teemade uurimine;
- 3) luuakse uurimisrühmad, kes tegelevad riigi jaoks oluliste kultuurivaldkonna teadussuundade uurimisega;
- 4) panustatakse vastavate uurimissuundade jätkusuutlikkusse ja järelkasvu;
- 5) kasvab kultuurivaldkonna teadus- ja arendustegevuse võimekus ning valdkondlik tasakaal;
- 6) positiivselt evalueeritud teadus- ja arendusasutuste uurimisrühmad teevad omavahel sisulist koostööd teadus- ja arendustegevuse kvaliteedi, tulemuslikkuse ja mõju tõstmiseks;
- 7) paraneb teadus- ja arendusasutuste, koostöösutuste ja riigi vaheline koostöö.

§ 5. Toetatavad tegevused ja riigiabi

(1) Toetust antakse järgmistele tegevustele, millega aidatakse kaasa § 4 lõikes 1 nimetatud eesmärgi ja § 4 lõikes 2 nimetatud tulemuste saavutamisse:

- 1) kultuurivaldkonna alusuuringute läbiviimine;
- 2) kultuurivaldkonna rakendusuuringute läbiviimine;
- 3) kultuurivaldkonna eksperimentaalarenduste läbiviimine;
- 4) kultuurivaldkonna monograafia koostamise, väljaandmise ja selleks vajaliku teadusliku uurimise läbiviimine.

(2) Toetust antakse ühe-, kahe- või kolmeaastase projekti elluviimiseks vastavalt konkreetse aasta taotlusvooru tingimustele.

(3) Kui toetus loetakse vähese tähtsusega abiks VTA määruse mõistes, kontrollib toetuse andja riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrist, et taotletava toetuse andmise korral ei ületaks taotlejale ja partnerile eraldatud vähese tähtsusega abi koos taotlusvoorust eraldatava toetusega kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul 300 000 eurot.

(4) Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised isikud, kes on omavahel seotud VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt.

(5) Toetuse andmisel vähese tähtsusega abina VTA määruse artikli 3 mõistes, järgitakse VTA määruks ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud ning toetuse andmisel riigiabina järgitakse komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 Euroopa Liidu aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) (edaspidi *grupierandi määrus*), artiklis 25 ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud.

(6) Vähese tähtsusega abi andmisel võetakse arvesse VTA määruse artiklis 5 ja riigiabi andmisel grupierandi määruse artiklis 8 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava abi kumuleerimisreegleid.

(7) Vähese tähtsusega abi ja riigiabi andmist ning saamist käsitlevaid dokumente säilitatakse kümme aastat määruse alusel viimase abi andmisest arvates.

(8) Määrust ei kohaldata grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–6 sätestatud juhtudel.

(9) Määrust ei kohaldata ettevõtjale, kellele Euroopa Komisjoni või Euroopa Kohtu otsuse alusel, millega Eesti riigi antud abi on tunnistatud ebaseaduslikuks, väärkasutatuks või ühisturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasi maksta.

2. peatükk

Nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele ning toetuse taotlemine

§ 6. Nõuded taotlejale ja partnerile

(1) Taotleja on Eestis positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutus, kelle töötaja osaleb projektis vastutava täitjana.

(2) Taotleja võib kaasata projekti elluviimisesse projekti eesmärgi ja vajaduste põhjal partneri või partnereid, kellel võivad tekkida projekti elluviimise käigus kulud. Partner on Eestis positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutus, kelle töötaja osaleb projektis põhitäitjana. Partneri kaasamine on kohustuslik § 11 lõike 1 punktis 1 nimetatud toetuse taotlemisel.

(3) Taotleja võib kaasata projekti elluviimisesse projekti eesmärgi ja vajaduste põhjal koostöösutuseks teisi avaliku sektori asutusi või juriidilisi isikuid. Koostöösutusele toetust ei eraldata, projektis osalemise kulud kaetakse arvete alusel. Koostöösutusega lepingulises suhtes olev isik või üliõpilane osaleb projektis täitjana.

(4) Teenuse pakkuja ja alltöövõtja ei ole käsitatav partneri või koostöösutuseks.

(5) Taotleja ja partner peavad vastama järgmistele nõuetele:

- 1) neil ei ole maksu- või maksevõlga riigi ees või see on ajatatud ning nad on nõuetekohaselt täitnud maksukorralduse seaduses sätestatud maksudeklaratsioonide esitamise kohustuse;
- 2) nad ei ole pankrotis, likvideerimisel ega sundlõpetamisel ning neil ei ole kehtivat äriregistrist kustutamise hoiatust;
- 3) juhul kui toetuse andja on teinud neile varasema projekti raames tagasinõudmise otsuse, ei tohi neil otsuse kohaselt tagasimaksmisele kuuluv toetus tähtjaks tagasi maksmata olla;
- 4) nende toetatava tegevusega seotud majandustegevus ei ole lõppenud ega peatunud;
- 5) nad on suutlikud projekti elluviimiseks vajalikke mitteabikõlblikke kulusid tasuma;
- 6) neil ei ole majandusaasta aruande esitamise võlga ega muid täitmata kohustusi toetuse andja ees;
- 7) neil on projekti elluviimiseks ja haldamiseks vajalikud õiguslikud, organisatsioonilised ja tehnilised eeldused, mis on vastavuses projektis neile määratud ülesannetega;
- 8) juhul kui taotletav toetus on käsitletav vähese tähtsusega abina, peavad nad vastama VTA määruses sätestatud tingimustele.

(6) Kui taotleja või partner on taotlenud projektile või projekti osadele tegevustele toetust samal ajal mitmest meetmest või muudest riigieelarvelistest, kohaliku omavalitsuse, Kultuurkapitali, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest, peab taotluses olema esitatud sellekohane teave.

(7) Taotleja kohustub teavitama toetuse andjat viivitamatult asjaoludest, mille tõttu ei ole enam tagatud vastutava täitja ja põhitäitja panustamine projekti tegevustesse projektitaotluses esitatud tegevuskavas esitatud mahus ja koormusega või mille tõttu pole taotleja võimeline täitma ükskõik millist tingimust, mis on tegevuskavas esitatud.

(8) Taotleja tagab, et projekti tulemusena sündinud teadustulemusi ning loomeprotsesse ja teoseid on võimalik avalikustada ning esitada, kui asjakohane, autoriõiguste omaja kirjaliku nõusoleku projekti tulemuste avalikustamiseks ja tasuta levitamiseks.

§ 7. Nõuded taotlusele

(1) Taotluses kirjeldatud projekt peab panustama §-s 4 nimetatud eesmärgi ja tulemuse saavutamisse ning vastama § 5 lõikes 1 sätestatule.

(2) Taotluse vormi töötab välja ja kehtestab ETAG.

(3) Taotlus koostatakse eesti keeles. Lisadokumendid võivad olla esitatud eesti või inglise keeles.

(4) Kõik ühes projektis kavandatud tegevused tuleb esitada ühes taotluses.

(5) Taotlus peab muu hulgas sisaldama järgmisi andmeid, kirjeldusi ja dokumente:

- 1) üldandmed taotleja kohta;
- 2) partneri kaasamisel tema nõusoleku kinnitus, üldandmed partneri kohta, sealhulgas partneri roll projektis, tema rahaline panus (olemasolu korral) ning §-s 6 toodud nõuetele vastavuse kinnitus;
- 3) koostööasutuse kaasamisel tema kirjalik nõusolek, üldandmed koostööasutuse kohta ja roll projektis;

- 4) andmed projekti vastutava täitja, põhitäitja, täitja-ning projekti elluviimisel osalevate isikute kohta koos selgitusega, millised on nende kompetentsid, rollid ja vastutused ning töökoormus projektis;
- 5) projekti üldandmeid, sh projekti nimetus eesti ja inglise keeles, projekti lühikokkuvõte eesti ja inglise keeles, projekti elluviimise periood;
- 6) taotletava toetuse summa;
- 7) projekti eelarve tegevuste ja kululiikide lõikes;
- 8) projekti teaduslik põhjendus;
- 9) projekti olulisus toetuse andmise eesmärkide seisukohalt, mis on loetletud §-s 4;
- 10) projekti peamised eesmärgid, uurimisküsimused, tegevus- ja ajakava;
- 11) projekti eeldatavad tulemused, nende teaduslik ja ühiskondlik olulisus, võimalikud jätkamissuunad ja panus valdkonna järelkasvu tagamisse;
- 12) vajadusel autoriõiguste omaja luba projekti tulemusi avalikustada ja tasuta tutvustada ning levitada;
- 13) uurimistöö avalikkusele tutvustamise plaan;
- 14) projekti teaduseetika teemade analüüs vastavalt teaduseetika kontrollküsimustikule;
- 15) volikir, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel.

§ 8. Taotlusvooru avamine ja taotluse esitamine

- (1) Taotlusvooru avamisest, tähtajast ja eelarvest teavitab ETAG oma veebilehel.
- (2) Taotlus tuleb esitada lõike 2 kohaselt teatatud tähtaja jooksul.
- (3) Taotluse peab esitama esindusõiguslik isik Eesti Teadusinfosüsteemi (edaspidi *ETIS*) kaudu. Toetuse andja kinnitab taotluse kättesaamist.

§ 9. Projekti elluviimise ja toetuse kasutamise periood

- (1) Üheaastase projekti elluviimise periood võib alata taotluse esitamisele järgneva aasta 1. jaanuarist või taotluses märgitud hilisemast kuupäevast ning kesta kuni taotluse esitamisele järgneva kalendriaasta 31. detsembrini.
- (2) Kahe- või kolmeaastase projekti elluviimise periood võib alata taotluse esitamisele järgneva aasta 1. jaanuarist või taotluses märgitud hilisemast kuupäevast ning kesta projekti teise või kolmanda aasta 31. detsembrini. Kahe- või kolmeaastase projekti elluviimise iga aasta kohta esitab taotleja ETAGi poolt määratud tähtajaks eraldi tegevuskava ja eelarve, mis on aluseks § 11 lõikes 1 sätestatud toetuse summa eraldamise jätkamiseks. Kahe- või kolmeaastaste projektide puhul eraldatakse toetus korraga üheks aastaks.
- (3) Toetuse kasutamise periood võib alata projekti elluviimise perioodi alguskuupäevast ning kesta kuni projekti elluviimise perioodi lõpuni.
- (4) Toetuse saaja võib taotleda toetuse kasutamise perioodi pikendamist kuni kolme kuu võrra järgmistel tingimustel:
 - 1) projekti elluviimisel on ilmnenu toetuse saajast sõltumatud erakordsed ja/või ettenägematud asjaolud;
 - 2) toetuse saaja on toetuse kasutamise perioodi pikendamise taotluse esitanud enne selle perioodi lõppu;
 - 3) toetuse kasutamise periood ei ületa lõikes 1 või 2 sätestatud tähtpäeva.

(5) Taotluse toetuse kasutamise perioodi pikendamiseks esitab toetuse saaja esindusõiguslik isik ETAGile e-kirja teel.

(6) Toetuse kasutamise perioodi pikendamise taotluse rahuldamise või mitterahuldamise otsuse langetab ETAG, kaasates vajadusel hindamiskomisjoni või sõltumatuid eksperte. ETAG teavitab toetuse saajat otsusest e-kirja teel kümne tööpäeva jooksul otsuse langetamisest arvates.

(7) Kui toetuse kasutamise perioodi pikendamise taotlus on rahuldatud, loetakse toetuse kasutamise perioodi kestuse lõpuks muudatustaotluses sätestatud kuupäev.

(8) Toetuse andja loeb projekti lõppenuks pärast lõpparuande kinnitamist ja viimase makse tegemist toetuse saajale ning teavitab sellest toetuse saajat ETISe kaudu.

3. peatükk

Kulude abikõlblikkus ja toetuse osakaal

§ 10. Kulude abikõlblikkus

(1) Kulu on abikõlblik, kui see on projekti elluviimiseks vajalik, mõistlik, põhjendatud, tekib toetuse kasutamise perioodil tehtavate tegevuste käigus, selle tasub toetuse saaja või partner ning on kooskõlas õigusaktidega, sealhulgas:

- 1) on tasutud toetuse saaja või partneri arvelduskontolt;
- 2) on tõendatud algdokumentidega;
- 3) on tehtud järgides riigihangete seaduse põhimõtteid kooskõlas § 25 lõike 1 punktis 3 nimetatud kohustusega;
- 4) on selgelt kirjeldatud raamatupidamises ja vastab Eesti finantsaruandluse standardile.

(2) Kulu loetakse põhjendatuks, kui kulu on sobiv, vajalik ja tõhus §-s 4 nimetatud eesmärgi ja tulemuse saavutamiseks ning tekib § 5 lõikes 1 nimetatud toetatava tegevuse käigus.

(3) Projekti kulu jaguneb otseseks ja üldkuluks.

(4) Otsesed kulud on personalikulud (töötasud koos kõigi riiklike maksude, maksete ja seadustest tulenevate hüvitistega ning üliõpilaste teadustöö stipendiumid) ning teadustöö kulud (lähetuskulud ja -koolituskulud, projekti täitmisega otseselt seotud põhi- või väikevara soetamise ja kasutamise kulud, sisseostetavad teadus- ja arendusteenused, uurimisprojekti tulemuste publitseerimise ja tutvustamisega seotud kulud ning muud projekti elluviimiseks vajalikud kulud).

(5) Üldkulu on asutuse kulu, mis on seotud projekti asutuse poolse haldamisega ning projekti täitmiseks vajaliku kvaliteetse keskkonna tagamisega. Üldkulu määr on kuni 10% toetuse summast.

(6) Toetuse andmisel riigiabina grupierandi määruse artikli 25 alusel peavad abikõlblikud kulud olema liigitatud konkreetse teadus- ja arendustegevuse kategooriasse ning olema järgmised:

1) personalikulud: teadlased, tehnikud ja muu abikoosseis selles ulatuses, mil nad tegelevad konkreetse taotluses kirjeldatud uurimisprojektiga;

2) vahendite ja seadmete kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks. Kui vahendeid ja seadmeid ei kasutata projektis kogu nende kasutusea vältel, peetakse abikõlblikuks vaid amortisatsioonikulud, mis vastavad projekti kestusele ja mis arvutatakse üldiselt aktsepteeritava raamatupidamistava kohaselt;

3) turutingimustel välisallikast ostetud või litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulud ning üksnes projekti jaoks kasutatud nõustamisteenuste ja muude sarnaste teenuste kulud;

4) projekti tegevustega otseselt seotud muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud.

(5) Mitteabikõlblik kulu on:

1) kinnisvara ja liiklusvahendi soetamise või liisimise kulu;

2) mitterahaline kulu;

3) sularahas ja tasaarvelduse korras tasutud kulu;

4) rahatrahvi ja rahalise karistuse kulu;

5) kohtumenetluse kulu, sealhulgas vastaspoole ja kolmanda isiku menetluskulu;

6) organisatsiooni juhtimise kulu ja juhtorganite tasu, välja arvatud projekti juhtimise kulu;

7) tulumaksuseaduse § 8 mõistes seotud isikute vahelistest tehingutest tulenev tulumaks;

8) käibemaks, välja arvatud juhul, kui seda ei saa käibemaksuseaduse alusel tagasi;

9) kulu, mille katteks on toetust eraldatud teisest meetmest või riigieelarve või muu avaliku sektori või välisabi vahenditest või tasutud teises projektis;

10) enne projekti elluviimise perioodi algust või pärast projekti elluviimise perioodi lõppu tehtud projektiga seotud kulu.

§ 11. Toetuse summa ja osakaal

(1) Sõltuvalt projekti uurimismetoodikast, projekti tegevustest ja nende maksumusest ning projektis osalevate isikute ja osapoolte arvust eristatakse kolme fikseeritud toetuse suurust:

1) 110 000 eurot projekti ühe aasta kohta juhul, kui projekti elluviimisesse on kaasatud vähemalt üks partner või

2) 80 000 eurot projekti ühe aasta kohta või

3) 50 000 eurot projekti ühe aasta kohta.

(2) Kui toetus ei ole vähese tähtsusega abi VTA määruse mõistes ega grupierandi määruse artikli 25 alusel antav abi, on toetuse maksimaalne osakaal 100% abikõlblike kulude kogumaksumusest.

(4) Kui toetus on vähese tähtsusega abi VTA määruse mõistes ja toetuse summa ei ületa VTA määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud summat, on toetuse maksimaalne osakaal 100% abikõlblike kulude kogumaksumusest.

(5) Toetuse maksimaalne osakaal grupierandi määruse artikli 25 alusel antava abi korral on:

1) alusuuringute puhul 100% abikõlblikest kuludest;

2) rakendusuuringute puhul 50% abikõlblikest kuludest.

(6) Rakendusuuringute puhul võib abi osakaalu suurendada abi ülemmäärani 80% abikõlblikest kuludest vastavalt grupierandi määruse artikli 25 punktis 6 sätestatule.

4. peatükk

Taotluste ja jätkutaotluste menetlemine

§ 12. Taotluste menetlemine

- (1) Toetuse taotlemise, hindamise ja eraldamise korraldab ETAG.
- (2) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 70 tööpäeva alates taotlusvooru sulgemisest.
- (3) Kui taotluses esinevad puudused, on ETAGil õigus nõuda taotlejalt taotlusega seoses täiendavate andmete ja dokumentide esitamist.
- (4) Lõikes 3 nimetatud puuduste kõrvaldamiseks annab ETAG taotlejale kuni kümme tööpäeva, millal taotluste menetlemise aeg peatub. ETAG jätab taotluse läbi vaatamata ja sisuliselt hindamata, kui taotleja ei ole tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud, ning teavitab sellest taotlejat kümne tööpäeva jooksul alates käesolevas lõikes toodud tähtaja saabumisest. Kui puudus kõrvaldatakse, loetakse puudusega seotud nõue täidetuks.
- (5) Taotluse tähtaja jooksul esitamata jätmisel või kui taotleja või taotlus ei vasta nõuetele, jäetakse taotlus läbi vaatamata.
- (6) Toetuse andja tunnistab taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavaks, kui on täidetud kõik §-des 6 ja 7 sätestatud nõuded.

§ 13. Taotluste hindamine

- (1) Hindamine toimub ETAGi koostatud hindamisjuhendi järgi, mis on eelnevalt Kultuuriministeeriumiga kooskõlastatud ja avaldatud ETAGi veebileheküljel. Hindamisjuhend sisaldab lõikes 5 nimetatud hindamiskriteeriume, alakriteeriume, nende osakaalusid ja hindamise skaalat, hindepunktide ja koondhinde kujunemise ning võrdsete koondhinnetega projektide eelistamise metoodikat.
- (2) Taotlustele eksperthinnangute andmiseks moodustab ETAG hindamiskomisjoni, mis koosneb programmi nõukoja liikmetest ja valdkonna siseriiklikest ekspertidest.
- (3) Hindamiskomisjon koostab igale taotlusele sisulise hinnangu ja hinde, lähtudes vähemalt kahe eksperdi hinnangutest. Hindamiskomisjonil on õigus küsida lisaretsensioone hindamiskomisjoni välistelt ekspertidelt.
- (4) Hindamiskomisjoni liikmed ja hindamiskomisjoni välised eksperdid peavad kooskõlas korruptsioonivastase seadusega deklareerima oma erapooletust ning sõltumatust hinnatavatest taotlustest, taotlejatest ja partneritest. Seotuse olemasolu korral on isik kohustatud ennast haldusmenetluse seaduse §-s 10 toodud tingimustel ja korras taandama.
- (5) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hinnatakse järgmiste kriteeriumide alusel:
 - 1) teaduslik põhjendatus, 30% koondhindest;
 - 2) projekti teostatavus, 30% koondhindest;
 - 3) projekti prioriteetsus ja panus valdkonna arengusse, 40% koondhindest.
- (6) Taotlusi hinnatakse lõikes 5 toodud kriteeriumides skaalal 1 (mitterahuldav) kuni 5 (suurepärane). Hindeid võib anda sammuga 0,5 punkti.

(7) ETAG võib kehtestada hindamisjuhendis taotluste hindamisel kvalifitseerumislävendi. Kui taotlus ei ületa vähemalt ühes hindamiskriteeriumis kvalifitseerumislävendit, siis jäetakse taotlus rahuldamata.

(8) Hindamiskomisjon annab igale taotlusele esialgse koondhinnangu ja koostab taotluste esialgsed paremusjärjestused § 11 lõikes 1 toodud toetuse summade lõikes.

(9) Esialgne koondhinnang esitatakse ärakuulamiseks taotlejale. Taotlejale ei avalikustata tema taotlust hinnanud ekspertide nimesid.

(10) Hindamiskomisjon vaatab läbi ärakuulamise tulemused ning kinnitab igale taotlusele koondhinnangu ning edastab need programmi nõukojale. Hindamiskomisjon võib teha ettepanekuid täiendavate tingimuste osas, mida toetuse saaja on kohustatud toetuse saamisel täitma.

(11) Programmi nõukoda teeb rahastamisetpanekud arvestusega, et vähemalt esimene taotlus igast lõikes 8 nimetatud kolmest paremusjärjestusest saab rahastuse.

(12) Rahastamisetpaneku saanud taotlused suunatakse teaduseetika ja andmehalduse osa hindamisele.

§ 14. Taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise tingimused ja kord

(1) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb ETAG lähtudes programmi nõukoja ettepanekutest.

(2) Taotluse rahuldamise otsus tehakse juhul, kui:

- 1) taotleja, partner ja taotlus vastavad selles määruses nimetatud nõuetele, ja
- 2) taotlus kuulub hindamistulemuse põhjal rahuldamisele.

(3) Taotluse rahuldamise otsuse võib teha haldusmenetluse seaduse § 53 tähenduses kõrvaltingimusega, kui on tõenäoline, et lõpliku otsuse tegemiseks vajalik eeldus saabub või täidetakse hiljemalt kõrvaltingimuses märgitud tähtaja jooksul ja kõrvaltingimuse seadmine on mõistlik. Kõrvaltingimuse nõuetekohasel saabumisel või täitmisel lisatakse sellekohane teave taotluse rahuldamise otsuse juurde.

(4) Taotluse kõrvaltingimustega rahuldamise otsuse põhjal ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksetele, sealhulgas toetuse ettemaksetele. Õigus toetusega seotud maksetele, sealhulgas ettemaksetele, tekib toetuse saajal pärast seda, kui toetuse andja on tingimuse saabumise või täitmise tuvastanud toetuse saaja esitatud teabe põhjal.

(5) Taotluse tingimusliku rahuldamise otsus tehakse juhul, kui hindamiskomisjon on seadnud taotlejale tingimusi projekti tegevuste osas ning taotleja on andnud nõusoleku projekti elluviimiseks ja hindamiskomisjoni poolt esitatud tingimuste täitmiseks.

(6) Taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse juhul, kui:

- 1) taotleja ja/või partner ja/või taotlus ei vasta kasvõi ühele §-des 6 ja 7 või teistele käesolevas määruses nimetatud nõuetele;
- 2) taotleja mõjutab taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil;

- 3) taotleja on esitanud valeandmeid, tegemist on loomevarguse, sama tegevuse mitmest allikast topeltrahastamise või petturlusega;
- 4) taotleja ei võimalda taotluse nõuetele vastavust kontrollida;
- 5) hindamiskomisjoni hindamistulemuse põhjal ei kuulu taotlus rahuldamisele;
- 6) taotleja ei ole nõus täitma hindamiskomisjoni poolt seatud täiendavaid tingimusi;
- 7) eelarve mahu tõttu ei ole võimalik projekti toetada.

(7) Toetuse andja võib jätta taotluse rahuldamata, kui taotluses esitatud ja taotluse menetlemise raames kogutud teavet kogumis hinnates ilmneb, et projekti eesmärgid on saavutatavad ilma toetuseta.

(8) Taotlejale saadetakse tema taotluse kohta tehtud otsus ETISE kaudu.

(9) Kui taotleja toetusest loobub, siis võib toetuse määrata paremusjärjestuses järgmisele taotlejale hindamisjuhendi põhjal.

§ 15. Jätkutaotluse esitamine ja hindamine kahe- ja kolmeaastaste projektide puhul

(1) Toetuse eraldamise jätkamine kahe- või kolmeaastaste projektide puhul toimub jätkutaotluse andmete, sh eelneva toetuse perioodi tulemuste põhjal. Projekti sisulist hindamist jätkutaotluste puhul ei toimu, lähtutakse taotluse esimese aasta hindamisest.

(2) Jätkutaotlus esitatakse ETISE kaudu ETAGi määratud tähtajaks.

(3) Jätkutaotluses näidatakse ära:

- 1) jätkutaotlusele eelnenud projekti tulemuste kokkuvõte ja tegevuskava täitmise aruanne;
- 2) projekti perioodil tehtud olulised muudatused tegevuskavas ja nende põhjendus;
- 3) ajakava ja tööplaan jätkutaotluses kajastatud projekti eelseisvaks perioodiks;
- 4) jätkutaotluses kajastatud projekti eelarve eelseisva perioodi kohta.

(4) Otsuse jätkutaotluse rahuldamiseks teeb ETAG kaasates vajaduse programmi nõukoja ning võttes arvesse järgnevaid kriteeriume:

- 1) projekti senise perioodi tegevuste tulemuslikkus, sh tulemuste rakendatavus, tegevuskava teostus;
- 2) järgmise perioodi töökava teostatavus, tegevuste eesmärgipärasus, metoodika sobivus eesmärkide saavutamiseks, eelarve ja planeeritud tegevuste vastavus.

§ 16. Toetuse eraldamise jätkamine ja toetuse eraldamise lõpetamine

(1) ETAG teeb koondhinnanguid arvesse võttes, sh taotlejalt saabunud arvamusi ja vastuväited kaaludes, põhjendatud ja erapooletu otsuse:

- 1) jätkata toetuse eraldamist taotletud mahu;
- 2) mitte jätkata toetuse eraldamist.

(2) ETAG teeb otsuse mitte jätkata toetuse eraldamist, kui:

- 1) projekti täitmise edukus ja jätkusuutlikkus on olulisel määral vähenenud või on ebapiisav;
- 2) projekti eelarve ja/või tegevuskava ei ole mõistlik, realistlik või teostatav;
- 3) taotlejale seatud täiendavad tingimused ei ole täidetud;

- 4) projekti jätkamiseks puuduvad rahalised vahendid;
- 5) esinevad muud olulised ja põhjendatud asjaolud.
- 6) elluviidud tegevused ei vasta tegevuskavale või ei ole vastavuses TA-tegevuse määratlusega;
- 7) ilmnevad § 14 lõigetes 6 või 7 kirjeldatud asjaolud, mille kohaselt ei oleks taotlust rahuldatud.

(3) Otsusest mitte jätkata toetuse eraldamist ja selle põhjustest teavitab ETAG taotlejat ETISE kaudu.

(4) Taotlejal on õigus esitada otsuse kohta arvamus ja vastuväited.

§ 17. Taotleja ja toetuse saaja ärakuulamine

(1) Taotlejale antakse võimalus esitada oma seisukohad enne taotluse rahuldamata jätmist, välja arvatud juhul, kui otsus põhineb taotluses esitatud andmetel ja puuduste kõrvaldamiseks esitatud teabel ja selgitustel.

(2) Toetuse saajale antakse võimalus esitada oma seisukohad enne:

- 1) taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamist või muutmist, välja arvatud juhul, kui toetuse saaja taotlus rahuldatakse täielikult;
- 2) toetuse tagasinõudmise otsuse tegemist.

5. peatükk

Toetuse maksmise tingimused, eraldislepingu sõlmimine ja muutmine ning taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

§ 18. Toetuse maksmine

(1) Toetus makstakse välja toetuse saaja, ETAGi ja vastutava täitja vahel sõlmitava lepingu (edaspidi *eraldisleping*) alusel, milles on ära toodud osapoolte vastastikused õigused, kohustused ja vastutus.

(2) Eraldisleping sõlmitakse pärast § 14 lõikes 1 nimetatud otsuse tegemist.

(3) Juhul kui projektis osalevad partnerid, on eraldislepingu sõlmimise eelduseks taotleja ja partnerite vahel sõlmitud leping, milles sätestatakse lepingu osapoolte kohustused, tegevused ja eelarve jaotus.

(4) Kui enne eraldislepingu sõlmimist selgub, et toetuse saaja, partner või isikud ei vasta enam nõuetele, on ETAGil õigus jätta eraldisleping sõlmimata.

(5) Kui enne eraldislepingu sõlmimist selgub, et § 14 lõikes 4 toodud kõrvaltingimused ei ole täidetud või saabunud, on ETAGil õigus jätta eraldisleping sõlmimata.

(6) Vastutav täitja esitab ETAGile projekti esimese kuu jooksul toetuse saajaga kooskõlastatud andmehaldusplaani ning projekti tegevuste ajakava.

§ 19. Toetuse maksmise tingimused

(1) 80% toetusest makstakse toetuse saajale välja kümne tööpäeva jooksul pärast eraldislepingu sõlmimist.

(2) Kui taotluse rahuldamise otsus tehakse kõrvaltingimusega, makstakse toetus välja pärast kõrvaltingimuse saabumist või täitmist.

(3) 20% toetusest makstakse toetuse saajale välja kümne tööpäeva jooksul pärast projekti lõpparuande või kahe- või kolmeaastaste projektide puhul vahearuande kinnitamist.

§ 20. Toetuse eraldislepingu muutmine

(1) Toetuse eraldislepingut muudetakse toetuse andja algatusel või toetuse saaja sellekohase kirjaliku avalduse alusel. Eraldislepingu muutmine on vajalik, kui:

- 1) muudetakse projekti eesmärgi või tegevusi, millest tulenevalt muutuvad oluliselt projekti oodatavad tulemused;
- 2) muudetakse projekti eelarvet kuluridade lõikes rohkem kui 10% projekti kogueelarvest arvestades;
- 3) muudetakse projekti vastutavat täitjat.

(2) Eraldislepingut võib muuta kuni toetuse kasutamise perioodi lõpuni, kuid mitte pärast projekti tegevuste lõppemist, ning tagasiulatuvalt alates muudatustaotluse esitamise kuupäevast, kui see aitab kaasa projekti tulemuste saavutamisele ja muudatus on põhjendatud.

(3) Toetuse andjal on õigus keelduda eraldislepingu muutmisest juhul, kui soovitatav muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise toetuse kasutamise perioodil või kui muudatused loovad tingimused, mis erinevad nendest tingimustest, mille alusel projekti rahastamise otsus tehti.

(4) Eraldislepingu muutmise otsustab toetuse andja 30 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise avalduse saamist ning teavitab sellest toetuse saajat meili teel.

§ 21. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) ETAGil on õigus taotluse rahuldamise otsus tunnistada täielikult või osaliselt kehtetuks järgmistel juhtudel:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või seda oleks tehtud osaliselt;
- 2) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud valet või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata;
- 3) kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse korral kõrvaltingimus ei saabu või seda ei suudeta täita;
- 4) toetuse saaja avaldust toetuse kasutamise muutmiseks ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole võimalik toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel jätkata;
- 5) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta;
- 6) ilmnevad kõrvalekalded esialgsest tegevuskavast, tegevusi ei ole ellu viidud või ellu viidud tegevused ei vasta § 2 punktis 1 sätestatud TA-tegevuse määratlusele.

(2) Toetuse saajal tuleb saadud toetus taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise korral otsuses toodud tingimustel tagastada vastavalt §-s 24 sätestatule.

6. peatükk

Toetuse kasutamine, aruannete esitamine ja menetlemine ning projekti tulemuste avalikustamine

§ 22. Toetuse kasutamine, aruandlus ja tagasinõudmine

(1) Toetuse saaja on kohustatud pidama raamatupidamisarvestust projekti kulude kohta nii, et need on selgelt eristatavad muudest toetuse saaja kuludest, luues projektile eraldi konto, objekti, finantsallika vms.

(2) Toetuse saaja on kohustatud võimaldama toetuse andjal kontrollida toetuse kasutamist ning osutama selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldama esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks viibida asutuse ruumides ja territooriumil või projekti tegevuste elluviimise paigas, samuti esitama kõik nõutud dokumendid.

(3) Projekti vahe- ja lõpparuande vormid töötab välja ETAG.

(4) Vahearuanne esitatakse ETAGile ETISE kaudu ETAGi poolt määratud tähtajaks ja vormis ning see peab sisaldama vähemalt:

- 1) ülevaadet projekti vahearuande perioodil tehtud tegevustest ja nende tulemustest ning projekti eesmärkide täitmisest;
- 2) selgitusi planeeritud ja tegelike tegevuste ning tulemuste erinevuste kohta;
- 3) finantsaruannet, mis on kooskõlas toetuse saaja raamatupidamise andmetega.

(5) Aruande esitamise tähtaega võib põhjendatud juhtudel toetuse saaja taotluse alusel pikendada, kui ta on esitanud pikendamise taotluse enne taotluse rahuldamise otsuses märgitud aruande esitamise tähtaja saabumist.

(6) ETAG menetleb vahearuannet kuni 40 tööpäeva selle esitamisest arvates.

(7) Kui vahearuandes on puudusi, võib ETAG anda toetuse saajale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks, millal lõikes 6 toodud aruande menetlemise aeg peatub.

(8) ETAG kaasab vajadusel vahearuande hindamise programmi nõukoja. ETAG kinnitab vahearuande, saadab vahearuande toetuse saajale tagasi täiendamiseks või lükkab selle tagasi.

(9) Juhul kui vahearuanne saadetakse toetuse saajale tagasi täiendamiseks, saab toetuse saaja esitada täiendatud vahearuande ETAGi määratud tähtajaks. Tähtajaks täiendamata aruanne lükatakse tagasi.

(10) Juhul kui vahearuanne lükatakse tagasi, on ETAGil nõukoja ettepanekul õigus eraldatud toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda vastavalt §-s 24 sätestatule.

(11) Toetuse saaja esitab lõpparuande ETAGile ETISE kaudu ETAGi poolt määratud tähtajaks ja vormis. Projekti lõpparuandes näidatakse:

- 1) ülevaadet projekti raames tehtud tegevustest ning saavutatud tulemustest (sh projekti täitmise tulemusel avaldatud ja toetusele viitavate publikatsioonide terviktekstid ning tööstusomandid)

vastavalt taotluses esitatud eesmärkidele. Publikatsioone, millel puudub viide eraldatud toetusele vastavalt § 23 lõikele 6, lõpparuandesse lisada ei tohi;

- 2) kirjeldust saavutatud tulemuste rakendatavusest, andmete vabakasutuse potentsiaalset, ülevaadet panusest eesti kultuuri valdkonda, Eesti teadusesse, ühiskonda ja/või majandusse;
- 3) kinnitust, et projekti raames loodud andmed on kättesaadavaks tehtud selleks sobivas repositooriumis; projekti käigus kogutud andmeid, mis on talletatud andmehaldusplaanis näidatud viisil ja/või repositooriumis;
- 4) finantsaruannet, mis on kooskõlas toetuse saaja raamatupidamise andmetega;
- 5) projekti põhitulemuste populaarteaduslikku lühikokkuvõtet eesti ja inglise keeles;
- 6) muu taotleja hinnangul oluline projektiga vahetult seotud informatsioon.

(12) Projekti ennetähtaegsel lõppemisel on taotleja kohustatud esitama lõpparuande ETAGi määratud tähtjaks.

(13) ETAG menetleb lõpparuannet kuni 40 tööpäeva selle esitamisest arvates.

(14) Kui lõpparuandes on puudusi, võib ETAG anda toetuse saajale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks, millal lõikes 13 toodud aruande menetlemise aeg peatub.

(15) Lõpparuannet hindab programmi nõukoda ja hindamisel lähtutakse vähemalt kahe eksperdi hinnangutest. ETAG võib lõpparuannete hindamisse vajadusel kaasata nõukoja väliseid eksperte.

(16) ETAG programmi nõukogu põhjendatud ettepaneku alusel:

- 1) kinnitab lõpparuande;
- 2) saadab lõpparuande toetuse saajale tagasi täiendamiseks
- 3) lükkab lõpparuande tagasi

(17) Juhul kui lõpparuanne saadetakse toetuse saajale tagasi täiendamiseks, saab toetuse saaja esitada täiendatud lõpparuande ETAGi sätestatud tähtjaks. Tähtjaks täiendamata lõpparuanne lükatakse tagasi.

(18) Juhul kui lõpparuanne lükatakse tagasi, on ETAGil nõukoja ettepanekul õigus eraldatud toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda vastavalt §-s 24 sätestatule.

(19) Lõpparuande esitamise tähtaega võib põhjendatud juhtudel toetuse saaja taotluse alusel pikendada, kui ta on esitanud pikendamise taotluse enne taotluse rahuldamise otsuses märgitud aruande esitamise tähtaja saabumist.

§ 23. Projekti tulemuste avalikustamine ja kättesaadavaks tegemine

(1) Pärast lõpparuande kinnitamist koostab toetuse saaja kolme kuu jooksul pärast toetuse kasutamise lõpptähtpäeva projekti tulemusi tutvustava materjali avalikkusele, mis tehakse kättesaadavaks ka toetuse andja veebilehel.

(2) Täpne andmete säilitamise koht täpsustatakse projekti andmehaldusplaanis. Andmete kättesaadavaks tegemiseks sobivad mitmesugused institutsionaalsed või valdkondlikud repositooriumid. Andmete piiritlemine ja kättesaadavaks tegemine repositooriumides tuleb täpsustada taotluses. Minimaalselt tuleb teha kättesaadavaks publikatsioonide alusandmed.

(3) Projekti tulemusel avaldatud ja projektile viitavate publikatsioonide terviktekstid teeb toetuse saaja avalikkusele vabalt kättesaadavaks. Juhul, kui teaduskirjastus piirab publikatsioonidele juurdepääsu ajaliselt, teeb toetuse saaja projekti täitmise tulemusena valminud publikatsioonide terviktekstid avalikkusele ETISE kaudu vabalt kättesaadavaks pärast piirangu lõppemist.

(4) Projekti annotatsiooni ja sisulise lõpparuande koos püstitatud uurimisküsimuste tulemuste raporti või analüüsiga teeb toetuse saaja avalikkusele ETISE kaudu vabalt kättesaadavaks, kui publitseerimise, autoriõiguse või muud intellektuaalomandi kaitsmise tingimused ei sätesta teisiti.

(5) Programmi vahenditest toetatud projektide tulemusel võib sündida kaitsmist vääriv intellektuaalne omand, mille kaitsmise viisi valikul tuleb lähtuda eesmärgist soodustada loodud omandi maksimaalset kasutuselevõttu, taotlemata kasumit, ning välditakse varaliste õiguste võõrandamist.

(6) Projekti tulemuste publitseerimisel, avalikel esitlustel ja esinemistel lisatakse järgmine teave: „Projekti on rahastatud Kultuuriministeeriumi teadus- ja arendustegevuse programmist „Eesti kultuuri teadus-ja arendusprogramm 2023-2026“.

(7) Programmi vahendite toel tekkivad avaandmed tuleb FAIR-printsiipe (*Findable, Accessible, Interoperable, Re-usable*) järgides teha kättesaadavaks, st tagada leitavus, ligipääsetavus, koostoimevõimelisus, taaskasutatavus.

7. peatükk

Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

§ 24. Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

(1) Otsuse toetuse osalise või täieliku tagasinõudmise kohta teeb toetuse andja kaalutlusõiguse kohaselt järgmistel juhtudel:

- 1) toetust on makstud mitteabikõlbliku kulu hüvitamiseks;
- 2) ei viidud ellu taotluses ettenähtud tegevusi või eluviidud tegevused ei vasta TA-tegevuse määratlusele;
- 3) abikõlblike kulude maksumus kujunes planeeritust väiksemaks;
- 4) kuludokumente on kasutatud muu toetuse kuludokumendina;
- 5) toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust;
- 6) toetuse saaja on esitanud valeandmeid või varjanud neid;
- 7) vahe- või lõpparuanne ei ole esitatud tähtajaks või vahe- või lõpparuanne lükatakse tagasi;
- 8) toetuse saaja suhtes on algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus, mille tõttu ei ole võimalik tagada toetuse saaja kohustuste täitmist;
- 9) toetuse andmine ei ole kooskõlas riigiabi reeglitega;
- 10) projekti kohta on tehtud taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsus.

(2) Toetuse tagasinõudmise otsust ei tehta juhul, kui:

- 1) puudus kõrvaldatakse või kohustus või nõue täidetakse;
- 2) toetuse saaja avastas ja teatas toetuse andjale esimesel võimalusel, et talle on hüvitatud mitteabikõlblik kulu, ning tagastas toetuse.

(3) Toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha kolme aasta jooksul toetuse saaja viimase kohustuse täitmise lõppemisest arvates.

(4) Kui toetust on eraldatud vähese tähtsusega abina, võib toetuse tagasinõudmise otsuse teha kümne aasta jooksul pärast toetuse saajale toetuse eraldamist.

(5) Toetuse saaja peab toetuse tagasinõudmise otsuses nimetatud toetuse tagasi maksuma 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.

(6) Ebaseadusliku riigiabi korral nõutakse toetus tagasi koos intressiga toetuse väljamaksmisest arvates Euroopa Komisjoni kehtestatud määrade järgi.

(7) Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib tasaarveldada sama projekti raames väljamaksmisele kuuluva toetusega.

(8) Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib ajatada toetuse saaja põhjendatud taotluse alusel, kui korraga maksmine seab toetuse saaja olulisel määral makseraskustesse.

(9) Ebaseadusliku riigiabi tagasimaksmisel juhindutakse lõigetest 7 ja 8, juhul kui Euroopa Liidu õigusest ei tulene teisiti.

(10) Toetuse tagasimaksmise ajatamiseks esitab toetuse saaja toetuse andjale kümne tööpäeva jooksul toetuse tagasinõudmise otsuse kättesaamisest arvates taotluse, milles on toodud ajatamise vajaduse põhjendus ja soovitud tagasimaksmise ajatamiskava. Ajatamise taotlusele peab toetuse saaja lisama finantsseisu kajastavad dokumendid, mida toetuse andja nõuab.

(11) Ajatamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta teeb toetuse andja otsuse kümne tööpäeva jooksul ajatamise taotluse saamisest arvates. Põhjendatud juhul võib otsuse tegemise tähtaega pikendada mõistliku aja võrra, teavitades sellest toetuse saajat.

(12) Toetuse tagasimaksmise ajatamise perioodi määrab toetuse andja, kuid see ei või olla pikem kui neli kuud.

(13) Ajatamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse võib teha koos toetuse tagasinõudmise otsusega. Otsus saadetakse toetuse saajale e-kirja teel.

(14) Kui toetuse saaja ei maksa ajatamiskava kohaselt toetust tagasi, võib ajatamise otsuse tunnistada kehtetuks. Ajatamise otsuse kehtetuks tunnistamise korral peab toetuse saaja maksuma toetuse tagasi 30 kalendripäeva jooksul ajatamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse kehtima hakkamisest arvates.

(15) Kui tagasimaksmisele kuuluvat toetust tähtjaks tagasi ei maksta ega ole võimalik rakendada lõikes 7 sätestatud, nõuab toetuse andja tagasimaksmisele kuuluva toetuse tagasi eraõiguses alusetu rikastumise kohta kehtivate sätete kohaselt.

(16) Kui ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ning rikkumine tõi kaasa rahalise mõju, kuid toetuse andjal ei ole võimalik rahalise mõju suurust hinnata, vähendatakse toetust protsentuaalselt olenevalt rikkumise raskusest ja mõjust kulu abikõlblikkusele.

8. peatükk

Toetuse saaja, partneri ja toetuse andja õigused ja kohustused

§ 25. Toetuse saaja ja partneri kohustused

(1) Toetuse saaja tagab käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmise, projekti juhtimise ning selle eduka elluviimise taotluse rahuldamise otsuses fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt, sealhulgas:

- 1) kasutab toetust taotluses, taotluse rahuldamise otsuses ja käesolevas määruses sätestatu järgi;
- 2) esitab toetuse andjale tähtajaks nõutud teabe ja aruanded;
- 3) järgib projektiga seotud teenuste ostmisel riigihangete seaduse §-s 3 toodud põhimõtteid ning võtab vähemalt kolm võrreldavat hinnapakkumist üksteisest sõltumatult pakkujalt kõikide kulutuste kohta, mille korral toetuse saaja või partner teeb projekti elluviimiseks üheliigiliste teenuste ostutehingu, mille maksumus on ilma käibemaksuta võrdne 10 000 euroga või ületab seda. Juhul kui kolme sõltumatut hinnapakkumist ei ole võimalik esitada või kui odavaimat pakkumist ei valita, tuleb taotlusele lisada sellekohane põhjendus;
- 4) järgib vähese tähtsusega abi andmist reguleerivatest õigusaktidest tulenevaid kohustusi ja nõudeid, kui need on asjakohased;
- 5) säilitab toetuse taotlemise, kulu abikõlblikkust tõendavad dokumendid ja muud tõendid raamatupidamisseaduses sätestatud tähtaegade järgi;
- 6) säilitab toetuse taotlemise, kulu abikõlblikkust tõendavad dokumendid ja muud tõendid kümme aastat toetuse saamisest, kui toetust anti vähese tähtsusega abina;
- 7) annab toetuse andjale projekti elluviimise, sealhulgas toetuse kasutamise kohta suulisi ja kirjalikke selgitusi ning andmeid, sealhulgas väljavõtteid raamatupidamisprogrammist ja pangakontost kolme tööpäeva jooksul alates sellekohasest nõudmisest, ning võimaldab neil teha dokumentidest koopiaid ja väljavõtteid;
- 8) võimaldab toetuse andjal kohapeal toetuse kasutust kontrollida ning osutab selleks igakülgset abi;
- 9) peab projekti abikõlblike kulude ja mitteabikõlblike kulude ja tulude kohta eraldi raamatupidamisarvestust;
- 10) teavitab toetuse andjat viivitamata kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis taotluses esitatud või projektiga seotud andmete muutumisest, projekti elluviimist takistavast asjaolust, sealhulgas pankrotimenetlusest, likvideerimismenetlusest, projekti odavnemisest või kallinemisest ning projektiga seotud vara üleandmisest teisele isikule või asutusele;
- 11) teavitab toetuse andjat viivitamatult asjaoludest, mille tõttu ei ole enam tagatud vastutava täitja või põhitäitja panustamine projekti tegevustesse projektitaotluses esitatud mahus ja koormusega;
- 12) tagastab toetuse kasutamata jäägi koos lõpparuandega, arvestades 10%-list üldkulu määra projekti tegelikult kantud kuludest;
- 13) tagastab toetuse, kui toetuse andja esitab toetuse tagasinõude;
- 14) nimetab Kultuuriministeeriumi tegevuse toetajana projekti tulemusi tutvustavates trükistes, reklaamides (pressiteated, raamatud, trüki- tele- ja raadioreklaam jne) ja avalikel esinemistel, samuti kasutab trükistes Kultuuriministeeriumi logo ja viidet programmile nähtaval kohal;
- 15) täidab muid õigusaktides sätestatud kohustusi.

(2) Partner peab täitma toetuse saajale kehtestatud kohustusi.

§ 26. Toetuse saaja õigused

Toetuse saajal on õigus:

- 1) saada toetuse andjalt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud õigusaktides, käesolevas määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega;
- 2) esitada oma seisukohad käesolevas määruses sätestatud juhtudel ja puuduste kõrvaldamise raames;
- 3) tutvuda tema kohta koostatud dokumendis sisalduva või sellega lahutamatult seotud teabega avaliku teabe seaduses sätestatud korras;
- 4) toetusest loobuda või see tagastada igal ajal täies ulatuses;
- 5) mõjuvatel põhjustel (siirdumine teisele tööle, alaliselt elama asumine teise riiki, surm, raske haigus või muud olulised ja põhjendatud asjaolud) taotleda vastutava täitja asendamist vastavalt §-s 20 sätestatule või määrata projektile uus põhitäitja teavitades sellest ETAGi.

§ 27. Toetuse andja kohustused

Toetuse andja on kohustatud:

- 1) edastama taotlejale või toetuse saajale käesoleva määrusega reguleeritud otsused selles sätestatud aja jooksul;
- 2) tagama vähese tähtsusega abi andmete kandmise riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse ning muude konkurentsiseaduse 6. peatükis toodud kohustuste täitmise;
- 3) säilitama toetuse taotlemise ja andmisega seotud tõendeid kümme aastat taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates;
- 4) kontrollima projekti elluviimist;
- 5) tegema taotlus- ja aruandevormi ning asjakohased juhendmaterjalid kättesaadavaks;
- 6) teavitama toetuse saajat viivitamata käesolevas määruses ja muudes toetuse kasutamist reguleerivates õigusaktides tehtud muudatustest;
- 7) tegema muid käesolevas määruses ja kohalduvates õigusaktides sätestatud toiminguid.

§ 28. Toetuse andja õigused

Toetuse andjal on õigus:

- 1) kontrollida projektiga seotud kuludokumente ja projekti elluviimist, sealhulgas toetuse kasutamist ja kasutamise vastavust käesolevale määrusele ja taotluse rahuldamise otsusele;
- 2) tutvuda projekti ettevalmistamise ja tegevuste elluviimise käigus koostatavate dokumentidega;
- 3) nõuda taotluses sisaldunud projekti kestuse, tegevuste, eesmärkide, tulemuste ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad projekti nõuetekohast elluviimist ning toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 4) lõpetada toetuse maksmine ja/või nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub käesolevas määruses ja/või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses või käesolevas määruses sätestatust;
- 5) vähendada proportsionaalselt toetuse suurust taotluse rahuldamise otsuses kinnitatud projekti maksumuse vähenemisel;
- 6) keelduda toetuse maksmisest, kui toetuse saaja majanduslik olukord on halvenenud niivõrd, et toetuse kasutamine või projekti elluviimine on ohustatud;
- 7) kontrollida toetuse kasutamist;
- 8) kontrollida taotluse menetlemisel taotleja ja toetuse saaja mitteabikõlblike kulude tasumise suutlikkust;

9) otsustada kaalutusõigusele tuginedes käesoleva määruse kohane toetuse tagasinõudmise ulatus;

10) pikendada toetuse saajast mitteolenevate asjaolude ilmnemisel vastavasisulise taotluse olemasolu korral projekti elluviimise aega ja sellest tulenevalt projekti abikõlblikkuse perioodi.

9. peatükk

Rakendussätted

§ 29. Määruse rakendamine

Enne käesoleva määruse jõustumist TA-programmist antud toetuse kasutamisega seotud aruandlusele ning toetuse tagasinõudmisele ja -maksmisele kohaldatakse enne käesoleva määruse jõustumist kehtinud tingimusi ja korda.

§ 30. Määruse kehtetuks tunnistamine

Kultuuriministri 11. septembri 2023. a määrus nr 10 „Kultuuriministeeriumi teadus- ja arendustegevuse programmist „Eesti kultuuri teadus- ja arendusprogramm 2023-2026“ toetuse taotlemise ja kasutamise tingimused ja kord” tunnistatakse kehtetuks.

Heidy Purga
minister

Kristiina Alliksaar
kantsler